

WTOREK 12 MAJA 2009
SPOTKANIE I WARSZTATY MŁODZIEŻ - SPRAWIEDLIWI - OCALENI
GODZ. 13:00

Organizatorzy:
Dom Spotkań z Historią
Fundacja Sendlerowej
Muzeum Historii Żydów Polskich
www.sprawiedliwi.org.pl – www.righteous.pl
Warsztaty Analiz Socjologicznych

WTOREK 12 MAJA 2009
OBCHODY NA STARYCH POWĄZKACH
ZBIÓRKA O GODZ. 16:45 PRZY BRAMIE IV

Organizatorzy:
Fundacja Sendlerowej
Warsztaty Analiz Socjologicznych

Współorganizatorzy:
Beit Warszawa Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce
Centrum Badań nad Zagładą Żydów
Centrum Edukacji Obywatelskiej
Dom Spotkań z Historią
Forum Żydzi Muzułmanie Chrześcijanie
Fundacja Dziecięce Marzenia
Fundacja Edukacji i Twórczości
Fundacja "Krzyżowa" dla Porozumienia Europejskiego
Fundacja Kultury Chrześcijańskiej ZNAK
Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie
Instytut Tertio Millennio
Laboratorium Więzi
Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie
Krytyka Polityczna
Muzeum Historii Polski
Muzeum Historii Żydów Polskich
Ośrodek Karta
Otwarta Rzeczpospolita
Polska Rada Chrześcijan i Żydów
Polskie Stowarzyszenie im. Janusza Korczaka
Polskie Towarzystwo Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata
Projekt Polska
Razem89
ResPublica Nowa
Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich
Żydowskie Stowarzyszenie B'nai B'rith w Rzeczpospolitej Polskiej Izoła Polin

Patronat honorowy:
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński

Patronat mediowy:
Polska Agencja Prasowa

WTOREK 12 MAJA 2009
MSZA ŚWIĘTA ZAMÓWIONA PRZEZ RODZINĘ SENDLEROWEJ
KOŚCIÓŁ KAROLA BOROMEUSZA NA POWĄZKACH
GODZ. 17:30

SPOTKANIE I WARSZTATY MŁODZIEŻ—SPRAWIEDLIWI—OCALENI W DOMU SPOTKAŃ Z HISTORIĄ

WTOREK 12 MAJA, GODZ. 13

W pierwszą rocznicę śmierci Ireny Sendlerowej w Domu Spotkań z Historią w Warszawie (ul. Karowa 20) odbędzie się spotkanie poświęcone jej pamięci. Głównym punktem spotkania będą warsztaty dla młodzieży ze szkół noszących imię Ireny Sendlerowej. W warsztatach wezmą udział zaproszeni goście:

- prof. Michał Głowiński (jeden z uratowanych przez Irenę Sendlerową) opowie o emocjach w języku,
- Jadwiga „Jadzia” Gawrych (Sprawiedliwa wśród Narodów Świata) opowie o pasji życia,
- Janina „Janeczka” Rozecka (Sprawiedliwa wśród Narodów Świata) opowie o mówieniu prawdy
- Marta Pietrzykowska (jedna z autorek strony www.sprawiedliwi.org.pl poświęconej polskiem Sprawiedliwym) opowie o ukrywaniu Żydów podczas okupacji i o kryjówkach.

Spotkanie jest częścią obchodów poświęconych pamięci o Irenie Sendlerowej, która podczas okupacji – działając w konspiracyjnej Radzie Pomocy Żydom „Żegota” – zorganizowała akcję wyprowadzania żydowskich dzieci z warszawskiego getta i wyszukiwania dla nich kryjówek. Dzięki działaniom Ireny Sendlerowej uratowano od Zagłady 2500 osób. Było ponad 6 tysięcy polskich sprawiedliwych. Prawie 800 wciąż żyje, rozsypanych po różnych zakątkach Polski.

Po spotkaniu ok. 14.30 goście obchodów będą dostępni dla prasy. Nagranie wyemitowanego wywiadu z gośćmi obchodów proszę przekazać w formie pliku MP3 albo płyty CD / DVD organizatorowi wykonawczemu obchodów Andrzejowi Kozickiemu +48 604 391 903 – LOBELIO@GMAIL.COM Organizatorzy będą się obchodzić z nagraniami zgodnie z prawem autorskim.

MICHAŁ GŁOWIŃSKI – LAT 75

Profesor literatury, zajmuje się fenomenem żywego języka. Autor ponad 30 książek. Michał Głowiński bada słowa mocno nacechowane emocjonalnie, bada też próbę ukrycia prawdy przez przeinaczanie albo zmienianie sensu słów, w tym propagandę. Najwybitniejszy na świecie badacz zjawiska nowomowy – Orwellowskiej *newspeak*. Próbuje nazywać rzeczy po imieniu – a czasami to trudne, gdy mamy do wyboru „hitlerowców” czy „nazistów”, albo jeszcze bardziej, gdy mierzymy się ze słowami „Holokaust”, „Szoa”, „Zagłada” czy „Wyniszczenie”.

W chwili wybuchu wojny miał pięć lat. Wraz z rodziną został zamknięty w getcie warszawskim. Uratowała go Irena Sendlerowa, która przemyciła chłopczyka przez mur getta i umieściła Michała Głowińskiego u Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny w Turkowicach koło Hrubieszowa.

Najbardziej po wojnie doskwierało Głowińskiemu zakłamanie i brak wolności słowa. W latach 70. XX wieku współtworzył Uniwersytet Latający, w ramach którego najwybitniejsi polscy intelektualiści prowadzili na spotkaniach w prywatnych domach i w kościołach wykłady z historii i innych nauk społecznych. Wykładowcy i uczestnicy spotkań byli represjonowani przez władze komunistyczne.

JADWIGA GAWRYCH – LAT 77

To było 18 marca 1943 wieczorem. Mieszkaliśmy w leśniczówce w Wólce Czarnińskiej obok Mińska Mazowieckiego. Ojciec był gajowym. Otoczyli nas. Gestapo i tajniacy. Na stałe ukrywał się u nas Abram Słomka, uczył mnie i brata grać na skrzypcach, była też Frania Aronson, szesnastoletnia córka rymarza ze Stanisławowa. Tego wieczora była też Teresa Zylberberg i jej mąż Chaskiel Papier. Ukrywali się w stodole na polu przy lesie.

Frania, Abram, Teresa i jej mąż natychmiast uciekli. Teresa się cofnęła po kurtkę. Postrzelili ją. Przewróciła się i wtedy strzelili jej w głowę. Była w ciąży.

Któryś z żandarmów wybił szybę w oknie i zajrzał. Weszli. Mieli trupie czaszki na czapkach. Jeden z nich wziął mnie za rękę, myślałam, że wyprowadza nas na rozstrzelanie. Ale on tylko spytał, kto u was był. Żydzi – powiedziałam – byli głodni, mama chciała ich poczęstować. Puścił. Powiedział do mamy: „Ratuj, co możesz, bo was spalą”. Wybiegłam na podwórko. Wyprowadzili ojca, rzucili twarzą do ziemi i bili.

Mama złapała Niutka z łóżeczka. Wyrzuciła go razem z pierzynką, krzyknęła do mnie: „pilnuj go” i wpadła do domu coś chwycić. Nie pozwolili. Niemiec wleciał za nią, krzyknął „weg” i karabinem podbił jej oko. Mama zawołała: „uciekaj do Gańków”.

Bała się, że będą strzelać. Obejrzała się. Dom był już w płomieniach.

Ojca rozstrzelano po kilku dniach.

Kobieta ze wsi na nas doniosła. Po wojnie pojechaliśmy do niej. – Jak żeście wyrosli – zdziwiła się. A kiedy wyjawiliśmy, że wiemy, rzekła: „Róbcie, co uważacie”. I co miałam jej zrobić? Zabić?

JANECZKA ROŻECKA – LAT 88

Pani Janeczka jest nienaganną przedstawicielką przedwojennych etosowców. Podkreśla, że w życiu najważniejsze są wolność, uczciwość i przyzwoitość. Od 45 lat pracuje w szkole – w warszawskim liceum Sempołowskiej – i uważa, że wobec kryzysu polskiego domu i wielu niepełnych rodzin to na nauczycieli i dziennikarzy spada rola w pokazywaniu, że w życiu warto być uczciwym i przyzwoitym.

Ojciec był legionistą Piłsudskiego, stryj wojewodą grodzieńskim, mieszkali w willi na Felińskiego 6 na Żoliborzu, w rodzinie katolicyzm był naturalny, a dyscyplina w praktykach religijnych była równie ważna jak dbanie o porządek na biurku.

Ojciec został pojmany we wrześniu 1939 roku w Równem i wkrótce rozstrzelany przez Sowieców w Starobielsku. Zostały same z matką. Janeczka studiowała medycynę na tajnych kompletach i została sanitariuszką, dzięki czemu wchodziła do getta dokonywać dezynfekcji. Później walczyła w powstaniu warszawskim 1944 roku. Równocześnie w willi na Felińskiego polskie państwo podziemne prowadziło tajną podchorążówkę, a pod schodami ukrywał się cichociemny – zrzucony z Anglii na spadochronie. Przygarnięto też dwoje Żydów.

Za najbardziej bolesne pani Janeczka uważa zerwanie więzi z ocalonymi po 1968 roku. Nastąpiła wówczas czystka antysemita, a Polska przestała utrzymywać stosunki dyplomatyczne z Izraelem. Wszystkie listy do pani Janeczki były przez władze komunistyczne konfiskowane i pewnie leżą dziś w czeluściach IPN. Dopiero w 1986 przez Ambasadę Holandii udało się ocalonym nawiązać kontakt z Janeczką Rożecką.

Kiedy wreszcie udało się pani Janeczce wyjechać do Izraela, by posadzić drzewko w Gaju Sprawiedliwych, ocalonym przez siebie zawiozła żurek, o który gorąco prosili, bo go od kilkudziesięciu lat nie smakowali.

LOGO OBCHODÓW

2500 dzieci uratowanych przez Sendlerową zostało umieszczonych w różnych miejscach Polski. Dlatego logo obchodów to wpisane w Polskę i rozsiane poszczególne loga wszystkich organizacji, które przyłączyły się na prośbę Fundacji Sendlerowej i Warsztatów Analiz Socjologicznych do obchodów.

FUNDACJA SENDLEROWEJ I WARSZTATY ANALIZ SOCJOLOGICZNYCH O OBCHODACH

W życiu jest czas zarówno na śluby jak i na pogrzeby. Jest czas na smutek 10 lipca, by pamiętać o Jedwabnem i 33 miasteczkach, w których Polacy dokonali pogromów. Jest czas na dumę z Ireny Sendlerowej i ponad 6 tysięcy sprawiedliwych wśród narodów, którzy mieli Boga w sercu. Starajmy się być lepszymi Polakami i żyć przykładem Ireny Sendlerowej.

POLSKIE TOWARZYSTWO SPRAWIEDLIWYCH WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA

Założone w 1985 roku. W 2009 roku w Polsce żyje prawie 800 sprawiedliwych wśród narodów świata, z czego 50 w Warszawie. Pięciu spośród polskich sprawiedliwych uczestniczyło 19 kwietnia 2009 roku w uroczystościach w amerykańskim Kongresie na zaproszenie prezydenta Baracka Obamy.

FUNDACJA IM. IRENY SENDLEROWEJ

Powołana jeszcze za życia Ireny Sendlerowej fundacja podejmuje działania, by w szkołach uczono zasad, dzięki którym Sendlerowa była w stanie uratować tyle dzieci. Są to dobra organizacja własnej pracy, wyznaczanie celów, budowanie zaufania i więzi z innymi ludźmi, nauka języków, przyzwoitość, szacunek dla tożsamości bliźniego.

WARSZTATY ANALIZ SOCJOLOGICZNYCH

Warsztaty są nowoczesną instytucją opartą na zaufaniu. Podejmujemy debaty o Polsce jaką znamy i jaką chcemy zbudować. Śmiało sięgamy po nowoczesne środki przekazu – www.youtube.com/warsztatyorg
Prowadzimy monitoring społeczny – www.pilnujemyeuro2012.blogspot.com –
i działań publicznych – Polska Wybiera 2007, Europa Wybiera 2009.